

بررسی مدار معادل تونن (بخش دوم)

استاد: سرکار خانم پگاه امینی

دانشجو: پارسا یوسفی نژاد محمدی

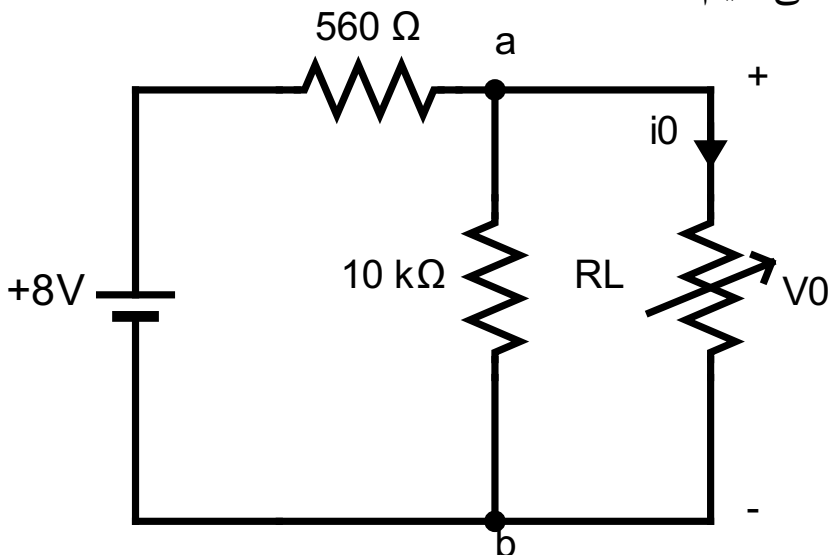
شماره دانشجویی: ۱۴۰۰۵۳۶۱۱۰۴۸

تئوری آزمایش

در بخش دوم آزمایش مدار تونن قصد داریم تا این بار در بین دو سر نقاط a, b ، مقاومت R_L با اندازه‌های گوناگون را بگذاریم و به بررسی جریان دو سر مقاومت بار، و جریان گذرنده از R_L بپردازیم و با استفاده از مولتی‌متر مقادیر I_0-V_0 را به ازای R_L های گوناگون بدست بیاوریم و در نهایت منحنی I_0-V_0 را در محیط Jupyter با استفاده از کتابخانه matplotlib رسم کنیم.

در بخش تئوری نیز میخواهیم مقادیر I_0 و V_0 را با استفاده از قوانین اهم و تقسیم ولتاژ بدست بیاوریم و با مقادیر تجربی مقایسه بکنیم.

مدار این بخش به شکل فوق است و در R_L مقاومت‌های لود گوناگون قرار میدهم و I_0 و V_0 را هم به صورت تئوری و هم عملی محاسبه می‌کنیم.

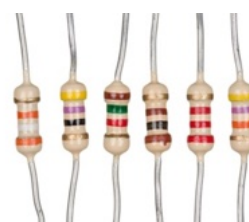
وسایل مورد نیاز

← ۵ عدد مقاومت (۱۰، ۱۰ و ۱۸ کیلو و ۵۶۰ و ۴۷ اهمی)

← منبع تغذیه خطی ۸ ولت

← آوومتر (مولتی متر)

← سیم‌های رابط

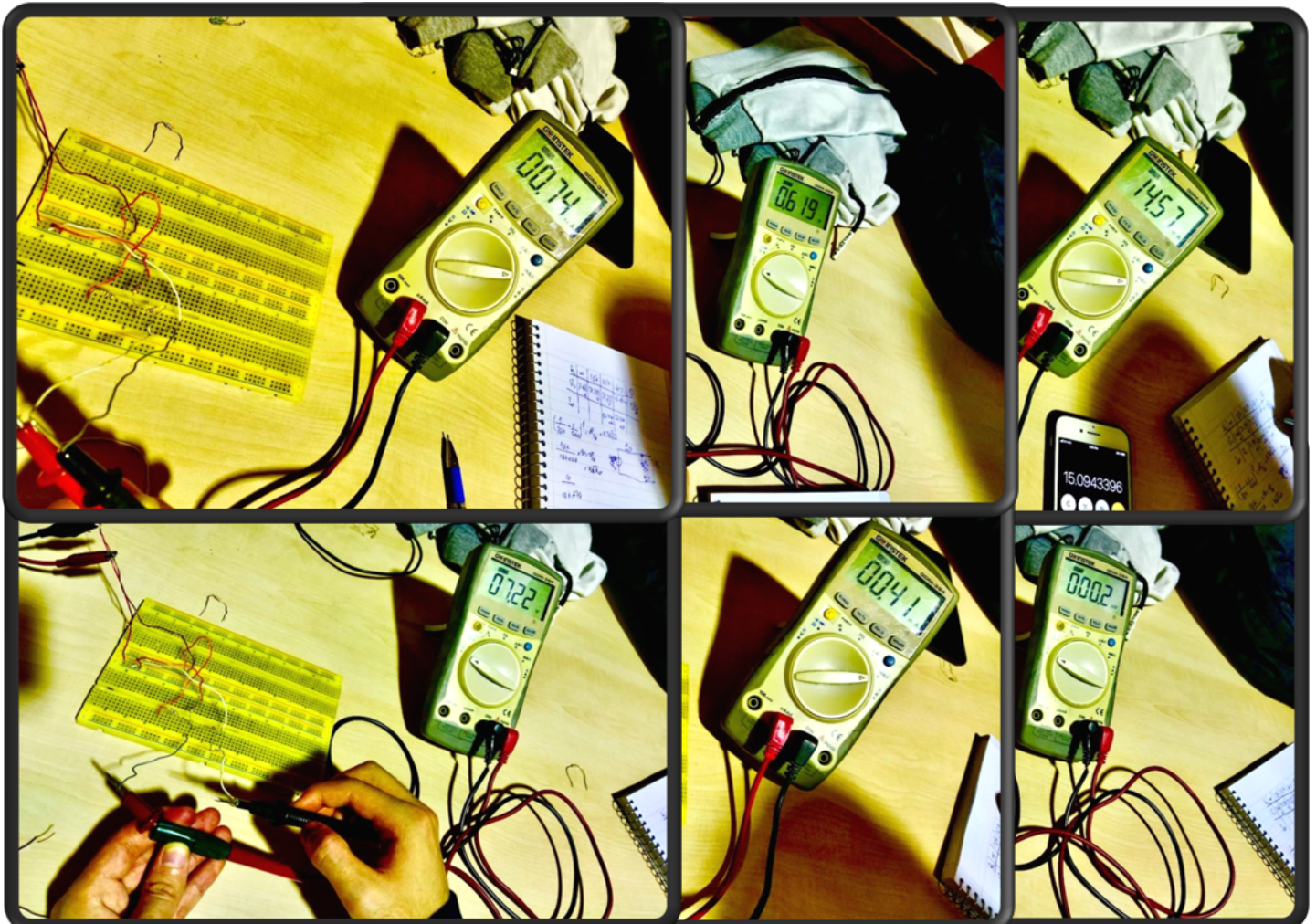
شرح آزمایش (بخش عملی)

در ابتدا مدار رسم شده در صفحه قبل را بر روی بردبرد پیاده می‌کنیم و سپس به نقاط a, b مقاومت های ∞ $18K$ $10K$ 47 اهم را متصل می‌کنیم و با استفاده از آمپرسنج و ولترمتر جریان I_o و V_o را اندازه گیری می‌کنیم.

برای اینکه ولتاژ دو سر مقاومت لود را اندازه بگیریم، ولترمتر را به صورت موازی با مقاومت R_L می‌بندیم و همچنین برای اندازه‌گیری جریان، آمپرسنج را به صورت سری با مقاومت R_L می‌بندیم تا جریان آن شاخه را بدست بیاوریم. نتایج را در هر بخش می‌توانید به صورت تصویر و همچنین به صورت جدول مشاهده کنید.

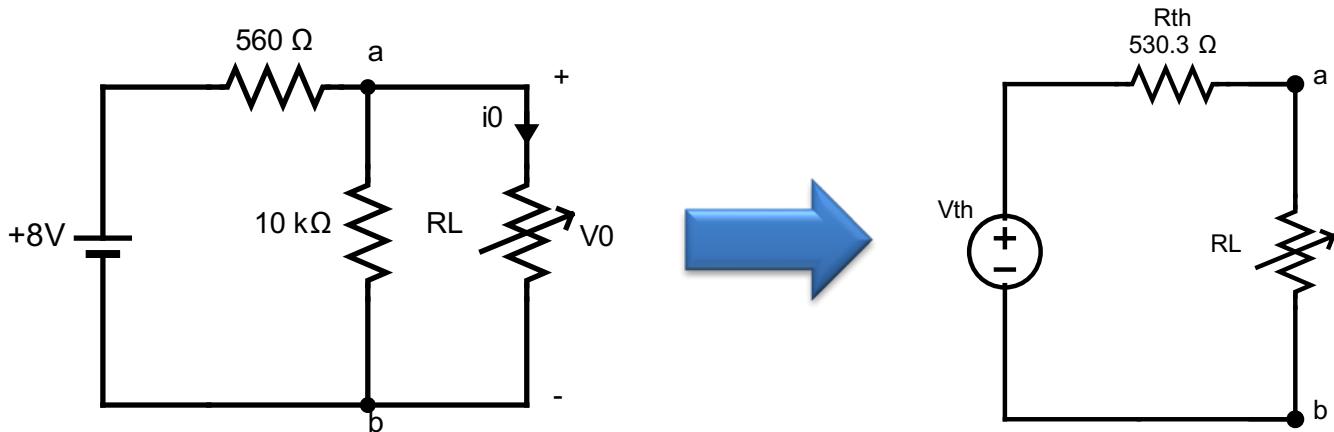
* در اینجا لازم به ذکر است که منظور از مقاومت ∞ همان مدارباز و منظور از مقاومت 0 همان اتصال کوتاه می‌باشد.

R_L	∞	18K	10K	47	0
V_o	7.61 V	7.39 V	7.22 V	0.61 V	0.2 mV
I_o	0 mA	0.41 mA	0.74 mA	13.34 mA	14.57 mA

شرح آزمایش (بخش تئوری)

در بخش تئوری کار ما راحت تر است و تنها نیاز است که مانند آزمایش قبلی مقاومت و ولتاژ تونن را محاسبه بکنیم و سپس مدار معادل ساده شده را رسم کنیم:

همانطور که در آزمایش ۴ام دیدیم برای محاسبه مقاومت تونن از قانون تقسیم KVL استفاده می کنیم و ولتاژ منبع را برابر صفر (مدار کوتاه) در نظر می گیریم و سپس دو مقاومت موازی را معدل یک مقاومت می کنیم.

برای محاسبه از ولتاژ تونن هم تنها کافیست از قانون تقسیم ولتاژ استفاده کنیم و ولتاژ دو سر a, b را به عنوان ولتاژ تونن برگردانیم.

$$R_{th} = \frac{1}{\frac{1}{560\Omega} + \frac{1}{10K\Omega}} = 530.3\Omega$$

$$V_{th} = \frac{10K\Omega}{(10K\Omega + 560\Omega)} \times 8V = 7.57V$$

حال می خواهیم که مقادیر مختلف ولتاژ V_0 و I_0 را به ازای R_L های مختلف بدست بیاوریم. برای بدست آوردن این مقادیر برای I_0 باید از قانون اهم و مقاومت معادل بهره بگیریم، به دلیل سری بودن دو مقاومت R_L و R_{th} ، جریان فوق از فرمول اهم بدست می آید.

$$R = \frac{V}{I}$$

برای محاسبه ولتاژ V_0 ، باید ولتاژ دو سر مقاومت R_L را محاسبه کنیم، برای اینکار هم مجدداً از قانون اهم استفاده می کنیم.

حال در صفحه بعدی به محاسبه مقادیر ولتاژ و جریان به ازای مقاومت های R_L می پردازیم و سپس به پلات کردن آن می پردازیم.

R_L	∞	18K	10K	47	0
V_0	7.57 V	7.35 V	7.18 V	0.61 V	0 mV
I_0	0 mA	0.4 mA	0.71 mA	12.97 mA	14.28 mA

حال در نهایت پس از محاسبه کردن مقادیر بالا با استفاده از قوانین گفته شده، نمودار I_0 - V_0 را پلات می‌کنیم.

همانطور که در پلات فوق مشاهده می‌کنیم با افزایش جریان، ولتاژ مقاومت لود بخاطر قانون اهم باید کمتر بشود، تا حاصل تقسیم ولتاژ و جریان نشان‌دهنده مقاومت R_L شود.

جمع‌بندی آزمایش

در این آزمایش توانستیم با استفاده از مدار معادل توننی که از مدار اولیه به دست آوردیم، تغییرات ولتاژ و جریان در شاخه مقاومت load را ببینیم، و با گذاشتن مقادیرهای دیگر تاثیر این تغییرات را با استفاده از قوانین اهم و تقسیم ولتاژ ببینیم، در آخر پس از بدست آوردن جدول V_0 - I_0 پلات جدول داده‌ها را با استفاده از jupyter پلات کردیم.